

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

29. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Verospio, Compostellana
Parochialis. Veneris 10. Februarii 1645.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

pitulo, nisi in illarum erectione exprimat concessio, Stalli in Choro, & vocis in Capitulo. *Seraph. decis. 98. n. 1. Rot. dec. 177. n. 4. & n. 4. & 5. inter impress. post mod. de n. Perus. de man. & in Treveris. Archidiaconatus 13. Junij 1644. coram R. P. D. meo Cerro.* Praesertim, quia ipse aduersarius eodem modo, quo Francefch absque facto Capituli cepit possessionem, in qua petit manuteneri, sic agnouit non requiri quod possessio capitulariter tradatur & de hoc defectu dare non potest, vt in simili dicit Rot. in *Auximane Tutela 16. Februarij 1582. coram bon. mem. de Rubis. & in Arcina spolij 9. Junij 1604. coram bon. mem. Coccino, inter eius impress. decis. 1604. n. 7.*

3. Quod autem Capellania haec sit dignitas, constat ex publico instrumento anni 1605, dato in *Summa Tauerne. n. 9.* in quo dicitur, quod est quarta Dignitas post Abbatialem, & contra aduersarium, qui illud produxit, plene probat, cum procedendo confessus fuerit vera esse omnia ibidem contenta, *Salic. in l. comparationes sub n. 13. C. de fid. instrum. Dec. in cap. cum venerabilis, n. 90. de except. Surd. consil. 151. n. 16. Buratt. dec. 934. n. 4. atque etiam enunciata. Ruin. consil. 141. n. 13. lib. 5. Aym. consil. 134. n. 8. Buratt. decis. 622. n. 3.* Idemque deducitur ex testibus examinatis in causa *Geronden. Iurisdictionis coram bon. mem. Coccino*, qui licet examinati in alia causa, quia deponunt super statu beneficij probant etiam in hoc iudicio *Mant. decis. 350. n. 4. & fuit d. sum in Pistorien. Parochialis, 27. Ianuarij 1620. coram bon. mem. Pirouano, & in eadem 9. Februarij 1632. coram bon. mem. Merlino*, vel saltem multum coadiuuant probationem reluctantem ex d. instrumento *Felin. in cap. causam que il primo, n. 19. de testib. Narr. consil. 394. n. 24. Rot. dec. 294. n. 3. part. 1. recent.*

4. Minus obstat, quod Capellania ex quo habet curam animarum, nulliter collata fuerit absque concursu requisito ex dispositione *Sac. Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 18.* cuius formam saname. Pius V. in *constit. 15. inter eius impress. Bullar. tom. 2. mandauit seruari sub decreto irritanti, quod insit titulum, ac possessionem eius vigore subsecutam. Caputaq. decis. 307. num. 4. q. 3. Cassad. dec. 1. n. 2. de restit. spoliar. Rot. eod. tit. decis. 3. sub n. 1. in nouis, & dec. 2. in antiq. etiam ad effectum manutentionis, *Loter. de re benef. lib. 2. q. 46. n. 63. & sequens.* vbi quod possessio habetur pro vacua, & pro non possessione. *Grat. dist. 113. n. 72. Par. dec. 179. n. 2. & 3. lib. 2. in corr. Rot. dec. 215. n. 15. & seq. inter impress. post Modern. de manutendo:* itaut secundo possessori licet posteriori sit danda manutentio. *Mant. decis. 40. n. 8. Coccin. decis. 51. n. 4. Rot. inter recent. decis. 48. n. 2. & seq. part. 5.**

5. Quia necessitas concursus cessat in Dignitatibus habentibus curam animarum, siue existant in Ecclesia Cathedrali, siue in Collegiata, vt declarasse Sac. Congreg. Concilij Tridentini refert *Garc. de benef. p. 9. c. 2. sub n. 181. & 195.* vbi dicitur ratio, quia Concilium non fecit expressam mentionem Dignitatum, & notat *Barbos. in collect. ad Concil. de sess. 24. de reform. c. 18. num. 14. & 15. & in tractat. de offic. Episc. allegat. 60. n. 28. & 29. Gonzal. super reg. gloss. 6. n. 162.* Et quamuis Capellania aliquando collata fuerit praeiudicium concursu, hoc tamen vti factum per errorem vel ex abundantia, non nocet, *l. testamentum, C. de testament. Romani consil. 347. n. 7.*

6. Et sufficit dubitari posse, fuerit necessarius concursus, vt interim eius ommissio non resultat manutentioni Francefch anterioris possessoris, vt fecit in puncto *Coccin. decis. 124. n. 4. & 5.* nam decretum irritans appositum non super certo corpore beneficij, sed in genere, seu in lege generali non tollit insistentiam saltem facti, donec iustificetur, quod verum in casu decreti irritantis. *Gonz. super reg. 8. gloss. 64. n. 32. & 39. Loter. de re benef. lib. 2. q. 8. n. 77. Caputaq. decis. 325. n. 8.*

Tom. VII I.

& seq. p. 1. *Canaler. decis. 3. num. 4. Rot. decis. 341. n. 2. decis. 362. n. 2. & 3. part. 1. recent. & in Legionen. beneficij 4. Julij 1640. coram R. P. D. meo Ghislerio.*

Tandem non obstat, quod collatio Capellaniae non spectet ad Abbatem, qui contulit Francefch, sed ad Ordinarium, quia haec relicienda sunt ad petitorium, cum respiciant titulum possessionis, qui necessarius non est ad obtinendam manutentionem, vt praeter allegatos in prima decisione dixit *Rota in supradicta Treveris. Archidiaconatus 13. Junij 1644. coram R. P. D. meo Cerro.* Et ita vtraque, &c.

DECISIO XXIX.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Verospio

Compostellana Parochialis.

Veneris 10. Februarij 1645.

§. 1. **D**ecisum fuerat coram Eminentissimo D. Card. meo Cochino sub die 17. Junij praeteriti anni, adiudicandam esse Parochialem controuersiam Petro Lopez, qui eius collationem ab Eminentiss. Card. Archiepiscopo Compostellano obtinuerat. Re, proposito per me dubio illius confirmatione responsum fuit ex optimis fundamentis in eadem decisione deductis.

2. Dum enim ex reg. 8. hodie 9. Cancellaria, haec Parochialis erat Apostolicae Sedi reseruata; tum ratione vacationis in mense Nouembrii eidem sedi semper affecto, vt aduertit *Gonzal. super eadem regula gloss. 46. n. 22.* tum ex qualitate Patronatus Ecclesiastici, vt voluit *Felin. in tract. quando lit. Apostol. noc. Patron. n. 11. in 3. limit. Couar. qq. pract. c. 36. n. 8. Rot. coram Cassad. dec. 4. n. 2. de iur. patron. & coram Greg. dec. 48. n. 4. coram Canaler. dec. 178. n. 3. & decis. 47. n. 2. & in dec. 48. n. 7. p. 5. recent.* Eius virtute reservationis potuit Eminentiss. Card. Archiepiscopus hanc Parochialem Petro conferre, tum auctoritate ordinaria sibi, tanquam Cardinali attributa per generale indultum eiusdem regulae, ex cuius dispositione non solum remouentur obicula reservationum, sed illi tribuitur facultas conferendi beneficia Apostolicae sedi reseruata, ac si affectiones non emanassent, vt ponderauit *Rot. coram Cassad. dec. 8. n. 10. & 11. de praebend. & in dec. 58. n. 48. & 49. p. 5. recent. Mediolanens. Canonicius 8. Februarij 1638. coram R. D. meo Decano;* & declarauit sanct. mem. Urbanus in *Bulla 59.* in ordine ad fauorem tantum Cardinalium, non autem alterius Collatoris fuisse inductum idem indultum, cuius meminit *Louther. de re benef. lib. 2. q. 21. n. 126.* tum etiam auctoritate delegata sibi debita in vim specialis indulti, vt tradit *idem Louther. in dig. 21. n. 117. & seq. Garz. de benef. p. 5. c. 1. n. 628. Rot. in d. Mediol. Canonicius, coram Reuerendiss. D. meo Decano.* Haec verò qualitas Patronatus vila fuit iustificari ex pluribus praesentationibus per spatium longi temporis factis à Priore S. Mariae de Sar, ex quibus resultat probatio patronatus inter personas priuatas. *Franc. in c. 1. n. 5. de iure patronat. Federic. de Sen. consil. 234. n. 4. Rot. coram Cassad. decis. 2. num. 7. de probat. & coram Archil. decis. 1. n. 1. de iur. patron. & in Bergomen. Capellania 18. Maij 1629. coram bon. mem. Merlino, & in Pistorien. Parochialis 10. Maij 1641. coram Eminentissimo D. meo Verospio,* dum praesertim praesentationes praedictae probantur effectum sortitae ex successiua praesentatione vnius per mortem alterius, iuxta celebre consil. *OLA. ad. 229.* saepius approbatum in hoc Tribunali, vt in *decis. 41. n. 2. & decis. 370. n. 7. p. 2. recent. & decis. 545. n. 2. p. 1. coram Gregor. dec. 111. n. 1. & coram Seraph. decis. 234. & 337.* tum ex testibus de publica

voce, & fama deponentibus, quæ iuncta dicta possessione presentandi, probant patronatum, vt sequendo auctoritatem Baldi in l. vñ super. C. de rei indic. dixit Rot. coram Cassad. decis. 2. n. 1. de probat. & coram Put. decis. 56. n. 4. & decis. 135. in fin. lib. 1. decis. 346. n. 2. lib. 2. tñm de vñm ex sententia Ordinarij super canonizatione huius patronatus emanata, cui plurimum deferri solet, ex quo admodum difficiles existant in admittendo patronatu, donec de eo plene doceatur, vt considerauit Rot. decis. 11. de iure patron. in nou. & coram Seraph. decis. 1232. coram Byratt. decis. 2. 19. n. 6. & in decis. 18. n. 3. & in Tirafonen. Capellania, 14. Decembris 1667. coram Sanctiss. D. N. & tradit Rocch. de iure patron. in verb. Honorificum, n. 84. Ex quibus etiam probationibus simul iunctis visa fuit iustificari altera qualitas Ecclesiastica in hoc patronatu; dum ex his etiam ostenditur, illud spectare ad Priorem Beatae Mariæ de Sar, ratione Ecclesiæ cui præest, vt considerauit idem Rocch. dicto tractatu, verbo, ius, n. 14. Felinus in tract. quando lit. noc. Patron. n. 1. in 3. limitat. Paris. de resign. benef. lib. 2. quest. 4. num. 39. Oyeda de benef. part. 1. c. vlt. n. 113. Couarr. practice. quest. cap. 36. num. 2. vers. distinguitur autem.

3. Hinc cessat obiectio, quod indultum in vim regul. 8. Cancell. non inducat reservationem fauore Cardinalium, sed illos tantum à regula excipiat, & ita non poterit Archiepiscopus Compotellanus parochialem Petro conferre, dum nulla eius fauore aderat reservatio, nec alijs ad ipsum spectabat presentatio, vt tradit Gonzal. super regul. 8. gloss. 14. n. 78. & si 99. Rot. in vna Argentina Canonatus 9. Maij 1611. coram Sanctiss. D. N. & in decis. 642. p. 2. recent. & coram Greg. decis. 99. n. 3. & ibi Add. n. 4. Quia fortè procedere posset obiectio in terminis antiquorum Indultorum, de quibus loquuntur præcitatae decisiones; sed verò in indultis, quæ in vim eiusdem regulæ octauæ à Cardinalibus ordinarijs Collatoribus hodie expediri solent, cum hæc illorum ordinariam facultatem augeant, ita vt in Collationibus reservatis, & auctoritate ordinaria vtantur, & delegata, ac ipse ipsius Summi Pontificis, qui beneficia sibi reseruauerat, vt plene deductum fuit in d. Mediolanens. Canonie. 8. Februarij 1638. coram Reuerendissimo Domino meo Decano, & antea in Hispanens. dimidia portionis 17. Decembris 1635. & 14. Iunij 1636. coram bone memoria Coccino inter impress. part. 5. decis. 585. num. 50. vbi præterea, quod exceptio in reg. 8. illis tantum suffragatur aduersus reservationes, non autem inferioribus Collatoribus, quorum respectu eadem reservatio adhuc durare censetur, Rot. coram Reuerendissimo Vrgellen. decis. 2. 3. n. 10. & declarauit sancti memor. Urbanus in dicta Nulla 19.

4. Ex his quoque cessare visa fuit altera obiectio, quod Vicarius in collatione huius parochialis vsus non fuerit speciali indulto, & sic auctoritate delegata, sed solum ordinaria, cum ex superius ponderatis in vim quoque ordinariæ facultatis sustineti valeat ipsa collatio; præterquam remouetur ex factò, constat enim ex dispositiua collationis, Vicarium non se restrinxisse ad ordinariam facultatem: vnde, dum vtraque gaudebat, censetur processisse ex potestate, ex qua resultaret validitas factus, iuxta text. in l. 3. ff. de test. milit. & in l. quoties 13. ff. de rebus dub. Alciat. regul. 3. presump. pres. 5. num. 5. Menochius eodem tractat. lib. 2. presump. 1. n. 2. in fin. & n. 7. Vult. de nullit. ex defectu iuris dict. num. 171. Rot. coram Gregor. decis. 204. num. 16. & coram Seraph. decis. 549. num. 2. & decis. 967. n. 1. p. 2. diuers. Etiam si adita non fuisset clausula, omni meliori modo; dummodo tamen ad certam facultatem non fuerit facta restrictio. Tunc enim actus censeri debet factus eo modo, quo fieri potest, vt firmavit Rot. in Parmen. beneficij 31. Ianuarij 1642. coram ben. mem. Merlino. & in Spoletana hereditatis 12. Aprilis 1618. & in Laurinen. adiunctio-

rum 17. Februarij 1620. coram Sanctiss. D. N. & in decis. 549. coram Seraph. in qua præterea ponderatum fuit, quod licet quis te ordinatum appellasset, ea appellatio censeri debeat demonstratiue apponita.

5. Non obstat, quod hæc parochialis à Priore S. Mariæ de Sar ex titulo Infundationis translata fuit in Auctores Petri Lopez, & modo in illius possessione presentandi exiit Bartholomæus, qui Gregorium aduersarium præsentauit, ex cuius possessione Laici eorum patronatus reputari debeat laicalis, vt tradit Garz. de benef. lib. 3. c. 12. n. 6. Rot. coram Seraph. decis. 420. n. 2. & decis. 144. n. 18. & 19. p. 5. rec. & in Anguina benef. 23. Iunij 1642. coram ben. mem. Merlino, & 3. Maij 1644. coram R. P. D. meo Melio.

6. Quia cum ex titulo Infundationis solum dominium vile transfatum fuerit in laicum iuxta naturam feudi, remanente directo penes Ecclesiam, vt notant Doctores in l. 2. Cod. de iur. emphy. Azor. instit. moral. p. 9. lib. 6. cap. 20. q. 12. vers. sic vile, ea translatio patronatus cum non fuit totalis, prout exiit in iuribus aduersus Decisionibus, qualitate Ecclesiasticam non destruit, nec patronatum reddit laicalem propter dictum dominium ab Ecclesia retentum, quod ad se vile attrahit, vt tradit Anchar. in cap. vñico, n. 5. de iure patron. lib. 6. Rimin. sen. cons. 34. n. 1. num. 9. Bergin. Canalca. decis. 22. num. 17. lib. 1. & e conuerso in terminis feudi Ecclesiæ à laico concessi, quod nihilominus remanet laicale, Abb. in cap. dilectus. 34. n. 4. de probat. post. Innocen. in cap. solitis, in verb. in temporalibus, de maior. & obed. Rot. in Rom. domus Scapucij 19. Ianuarij 1611. coram ben. mem. Coccino impress. post. 2. vol. cons. Forjaz. 305. num. 6. præsertim dum in tali infundatione non probatur interfuisse, vel reservatum beneficium Apolliticum prout in alienatione rerum Ecclesiæ requiritur, iuxta text. in c. 1. & c. sine exceptione de reb. Eccl. non alien. & in Extrinsec. ambrosio cod. tit. Barbof. in his terminis de iur. Eccl. 3. c. 12. num. 249. Rota coram Seraph. decis. 23. 12. n. quod neque præsumitur expeditum ex cursu longi temporis, dum obseruata non probatur infundatio ex presentationibus exhibitis, ex quibus constat semper Priorem presentasse, quoties vocatio contingit post secutam infundationem, quæ tamen obseruantia probatio vnà cum cursu temporis necessaria fuisset ad inducendam beneficij præsumptionem, vt aduertit Rot. coram Put. decis. 7. de presump. coram ben. mem. Coccino decis. 301. num. 1. & 3. & decis. 362. n. 6. & in decis. 694. num. 5. part. 1. & in Valentina Baronia 4. Iunij 1603. coram Ortemberg. vbi, quod obseruantia debet esse continuata, & in Burgen. Abbatia 20. Novemb. 1611. coram Vbaldo.

7. Non obstat, quod hic patronatus reputari debeat laicalis, vti dependens à patronatu S. Mariæ de Sar, cuius presentatio ad Sereniss. Regem Catholicum spectat; præterquam enim quod hoc non iustificatur in factò, in quo nullum exhibetur priuilegium, nec ulla Regis presentatio, vt ponderat Decisio presentia in §. nec obstat, & in §. nihilominus, vbi præterea dictum fuit ius patronatus Monasterij non extendi ad illius Ecclesiæ subditas, & filiales tanquam ab eadem segregatas. Respondentur Domini, de hoc non esse querendum, dum illis cum Sereniss. Rege, vel eius presentario à feudatario Prioris, ad quem ille spectare patronatum iudicari non potest, cum ius summi deducit ex presentacione obrenta à feudatario Prioris, cuius ius cognouisse, & approbasse videtur, vt notant Adde. ad Put. decis. 333. lib. 1. vers. & ratio, Rot. decis. 399. n. 11. part. 1. & decis. 511. n. 2. part. 3. recent.

Et ita vtraque, &c.